

PROGRAM PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZY
IV Liceum Ogólnokształcącego
im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Celem procesu wychowawczego jest kształcenie pełnej osobowości, wrażliwej intelektualnie i społecznie, z rozwiniętą motywacją do ciągłego pogłębiania wiedzy, doskonalenia kwalifikacji, do samowychowania i samokształcenia jako głównej drogi doskonalenia własnej osobowości.

Ograniczona skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępujące czynniki ryzyka negatywnie oddziałujące na wychowanka sprawiają, że cele wychowawcze są zagrożone lub wręcz niemożliwe do osiągnięcia. Wtedy konieczne staje się podejmowanie działań profilaktycznych, gdzie „profilaktykę” należy rozumieć jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie.

Trzeba podkreślić, że pierwszym i najsilniej oddziałyującym miejscem, w którym zaczyna się proces wychowawczy jest dom rodzinny. Nauczyciele mają za zadanie wspomagać i uzupełnić oddziaływania rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został opracowany przez nauczycieli po wcześniejszej diagnozie potrzeb uczniów. Rozpoznanie potrzeb, zagrożeń i zachowań problemowych uczniów dokonano na podstawie ankiet (uczniowie/rodzice), obserwacji prowadzonych przez nauczycieli oraz wywiadów z uczniami.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły - w *miarę możliwości prawno-organizacyjnych*),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

Program ma charakter interdyscyplinarny, co jest zgodne z aktualnymi trendami systemów edukacyjnych na świecie. Treści programu są zgodne ze Statutem Szkoły oraz skorelowane z Wewnętrzeszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY OPARTY JEST NA DOKUMENTACH:

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586 i 1672)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672 i 1718)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 276)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

MISJA SZKOŁY

Dyrektor i nauczyciele pragną tworzyć szkołę efektywną, przyjazną i twórczą. Ich celem jest zapewnienie najwyższej jakości edukacji i jednocześnie bycie szkołą autonomiczną, kreatywną, tolerancyjną. Zadaniem Szkoły jest tworzenie wspólnoty nauczycieli, uczniów oraz rodziców w pełni świadomych odpowiedzialności za rozwój młodzieży. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, poprzez podnoszenie świadomości na temat zagrożeń oraz promowanie pozytywnych wzorców i postaw, m.in. poprzez rozwijanie zainteresowań, zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach oraz

uczestnictwo w zajęciach dodatkowych. Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19.

WIZJA SZKOŁY

Priorytetowym zadaniem IV Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest kształcenie uczniów oraz wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności zdobywania dalszej wiedzy.

Szkoła realizując funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą dąży do wprowadzania młodych ludzi w różnorodne dziedziny życia i nauki.

IV Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zapewnia ciekawą ofertę edukacyjną, a nauczyciele przekazują treści ujęte w atrakcyjne i wartościowe formy dydaktyczne. Ponadto czynią wszelkie starania, aby przygotować uczniów do samodzielnego myślenia i działania we współczesnym świecie.

Szkoła szanuje pluralizm światopoglądowy i uczucia religijne uczniów i w toku swoich oddziaływań, kształtuje ucznia tolerancyjnego, wrażliwego i dbającego o wartości moralne.

Zadaniem IV Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest nie tylko dostarczać wiedzę i kształtować umiejętności w zakresie tradycyjnych dyscyplin naukowych, ale w istotnym stopniu dostarczać informacje i pomagać w dokonywaniu bezstronnej analizy wydarzeń i procesów zachodzących w regionie, kraju i w świecie. Przygotowuje uczniów do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz realizacji praw obywatela.

W naszej Szkole nauczyciele optymalnie dobierają treści i metody nauczania, biorąc pod uwagę opinię różnych grup społeczności szkolnej na temat swojej działalności oraz ich oczekiwania.

Badają i analizują potrzeby, współpracują z rodzicami i uczniami.

Pracownicy niepedagogiczni dążą do zapewnienia możliwie najwyższych standardów technicznego wyposażenia szkoły, które spełnia wszelkie wymogi bezpieczeństwa.

SYLWETKA ABSOLWENTA

Absolwent IV Liceum Ogólnokształcącego im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy potrafi samodzielnie funkcjonować we współczesnym świecie. Wiedza zdobyta w czasie edukacji pozwala mu na rozwijanie określonych zainteresowań, na poznawanie świata i ludzi, a zdobyte umiejętności na swobodne korzystanie z różnych źródeł wiedzy oraz umiejętne ich wykorzystanie. Nasz absolwent odznacza się **umiejętnością współpracy w grupie, samodzielnością, radzeniem sobie z niepowodzeniami, kreatywnością, ambicją, odpowiedzialnością za podejmowane decyzje, dbałością o środowisko naturalne,**

etycznością. Ponadto korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.

PROFILAKTYKA

Działania wynikające profilaktyczne realizują wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły i rodzice. Celem tych działań jest ograniczanie zachowań ryzykownych wśród młodzieży. Prowadzone są one na trzech poziomach:

I profilaktyka pierwszorzędowa - polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom; jej celem jest opóźnienie wieku inicjacji lub zachęcenie do abstynencji,

II profilaktyka drugorzędowa - polega na ograniczeniu podejmowanych zachowań ryzykownych i zachęcaniu do wycofywania się z nich,

III profilaktyka trzeciorzędowa - jest interwencją w sytuacji pojawienia się uzależnienia, leczeniem, które ma na celu ograniczenie negatywnych skutków uzależnienia.

W szkole realizowana jest profilaktyka pierwszorzędowa, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. Profilaktyka drugo- i trzeciorzędowa prowadzona jest przez instytucje współpracujące bezpośrednio i pośrednio ze szkołą.

W ramach działań, wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego stosuje się następujące strategie:

- **informacyjne** - dostarczają one adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwiają racjonalny wybór, informacje muszą być rzetelne, rzeczowe, ale nie instruktażowe, ważna jest też wiarygodność osoby prowadzącej;
- **edukacyjne** pomagają w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych: wyznaczanie celów życiowych, podejmowanie odpowiedzialnych decyzji, budowanie adekwatnej samooceny, umiejętność radzenia sobie z presją otoczenia, umiejętność rozwiązywania konfliktów, dobre komunikowanie się, poszukiwanie wsparcia i pomocy oraz korzystanie z nich
- **alternatywne** pomagają w zaspokajaniu ważnych potrzeb oraz osiągnięciu satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową, rozwijanie zainteresowań, itp.)

CELE PROGRAMU

Podstawowym celem szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest:

CELE OGÓLNE:

- **wspomaganie i wspieranie naturalnego rozwoju** wychowanka poprzez: zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, rozwijanie indywidualnych potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel-uczeń; wskazywanie mocnych i słabych stron;
- **kształtowanie sposobu myślenia, postaw i kompetencji** uznawanych za pożądane poprzez: kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia kultury i relacji międzyludzkich, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych;
- **profilaktyka zachowań ryzykownych**, zapobieganie wszelkim przejawom niewłaściwych zachowań, postaw, patologii społecznej; propagowanie zdrowego trybu życia; reagowanie na pojawiające się zagrożenia poprzez: diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami;
- **korekcja deficytów i urazów** powstałych w toku wcześniejszego wychowania poprzez: diagnozę deficytów, stwarzanie takich sytuacji, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- potrafi scharakteryzować i wykorzystać swoje mocne strony,
- potrafi dyskutować i obronić swoje zdanie, szanując przy tym tych, którzy mają odmienne poglądy,
- kieruje się ambicją, poszukuje wyzwań, które dostarczyłyby mu nowych doświadczeń i pozwoliłyby na samokontrolę,
- planuje i organizuje swój rozwój intelektualny,
- jest kulturalny, zdyscyplinowany, obowiązkowy, przestrzega zasady dobrych obyczajów,
- jest człowiekiem otwartym, rozumie tolerancję i przestrzega jej zasad,
- jest przygotowany do podjęcia ról i zadań w dalszym życiu,
- potrafi wskazać autorytety i umotywować ich wybór,
- wie, jak dbać o własne zdrowie i co wpływa na jego stan,
- potrafi współpracować w grupie,
- potrafi sprawnie komunikować się i budować relacje interpersonalne,
- ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, narodowej,
- jest osobą wolną od uzależnień oraz wie, gdzie szukać pomocy dla osób uzależnionych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami niniejszego programu są:

- wszyscy uczniowie naszej szkoły;
- rodzice – w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie swego dziecka – naszego ucznia;
- nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę realizatorów tego programu.

Działania adresowane do uczniów:

- prowadzenie szeroko pojętych działań wychowawczo-profilaktycznych na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, zajęciach dodatkowych, imprezach szkolnych oraz poprzez udział w konkursach;
- propagowanie szacunku dla kultury, tradycji i zdrowego stylu życia, udział w tradycyjnych świątach i obrzędach narodowych, lokalnych i szkolnych;
- budowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej;
- budowanie, integrowanie i aktywizowanie zespołu klasowego.

Działania skierowane do rodziców:

- monitorowanie potrzeb i propozycji rodziców wobec programu profilaktyczno-wychowawczego szkoły;
- rozmowy i konsultacje indywidualne;
- dyskusje podczas spotkań z rodzicami;
- wymiana doświadczeń: spotkania o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga lub zaproszonych specjalistów.

Działania skierowane do nauczycieli:

- działania i wsparcie Zespołu Wychowawczego;
- rozmowy i konsultacje indywidualne;
- dyskusje podczas posiedzeń zespołów lub Rady Pedagogicznej;
- udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych.

OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych,

- organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, zespołem psychologiczno-pedagogicznym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
 - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
 - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
 - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
 - nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowują projekt Programu Profilaktyczno-Wychowawczego i uchwalają go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- ukierunkowują rozwój dzieci i młodzieży oraz dbają o jego właściwy przebieg, aktywizują uczniów do samodzielności, aktywności, odpowiedzialności, podnoszenia i rozwijania umiejętności,
- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, zespołem psychologiczno-pedagogicznym zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Profilaktycznego - Wychowawczego,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozmawiają z uczniami i powiadamiają rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- organizują i planuje działania wychowawcze w klasie,
- budują i aktywizują zespół klasowy,

- budują prawidłowe relacje z uczniami oparte na wzajemnym szacunku i zrozumieniu,
- inicjują kontakt uczniów i ich rodziców z zespołem psychologiczno-pedagogicznym,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, zespołem psychologiczno-pedagogicznym w zakresie organizowania procesu dydaktyczno-wychowawczego dla uczniów o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców oraz definiują oczekiwania szkoły w stosunku do nich,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

Zespół psychologiczno-pedagogiczny:

- dokonuje diagnozy problemów wychowawczych szkoły,
- organizuje zajęcia dla uczniów oraz konsultacje indywidualne,
- współpracuje z wychowawcami klas i nauczycielami, udziela im wsparcia w planowaniu i realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych,
- wspiera rodziców poprzez prowadzenie konsultacji indywidualnych oraz spotkań dla rodziców,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rozwój intelektualny ucznia

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
---------	-------------------	----------------------

Rozwijanie umiejętności twórczego i krytycznego myślenia	Stosowanie metod aktywizujących. Prowadzenie debat i dyskusji.	Wszyscy nauczyciele
Rozwijanie ciekawości poznawczej	Współpraca ze szkołami wyższymi poprzez udział uczniów w otwartych zajęciach i wykładach przez nie organizowanych. Udział w lekcjach i warsztaty organizowanych przez samorząd, uczelnie wyższe, spotkania z zaproszonymi gośćmi (straż miejska, policja).	Wychowawcy, nauczyciele
Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych	Udział uczniów w zajęciach dodatkowych, organizowanych przez szkołę, o charakterze dydaktycznym, sportowym lub wychowawczym.	Wszyscy nauczyciele
Udział uczniów w konkursach i olimpiadach	Przygotowanie merytoryczne uczniów i ich udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach.	Wszyscy nauczyciele
Promowanie uzdolnień uczniów	Prezentowanie twórczości literackiej, fotograficznej, plastycznej i wokalne uczniów.	Wszyscy nauczyciele
Udział uczniów w wydarzeniach kulturalnych w mieście i poza nim.	Udział w imprezach kulturalnych organizowanych w mieście Bydgoszczy, spektaklach teatralnych, wycieczkach programowych i klasowych.	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy

Rozwój społeczno-emocjonalny ucznia

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej, funkcjonowania w grupie.	Udział uczniów klas I-szych w biwakach integracyjnych. Organizowanie wycieczek klasowych. Współorganizowanie przez uczniów imprez klasowych i szkolnych.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, opiekunowie RSU
Kształtowanie kultury osobistej i przeciwdziałanie przemocy	Zapoznanie uczniów z zasadami savoir-vivre. Kształtowanie nawyków zachowania się w szkole i poza nią. Organizowanie zajęć na temat praw i obowiązków uczniów w świetle ustawy o nieletnich (we współpracy ze Strażą Miejską lub Policją). Diagnostowanie sytuacji występowania przemocy fizycznej i psychicznej w szkole.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog
Kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego o bezpiecznego korzystania z Internetu	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z sieci szkolnej. Organizowanie spotkań dotyczących bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, informatyk
Przygotowanie do wejścia na rynek pracy i rozwijanie przedsiębiorczości (skorelowane z WSDZ)	Udział uczniów w zajęciach z doradcą zawodowym (doradztwo grupowe i indywidualne). Organizowanie spotkań ze specjalistami z zakresu rynku pracy. Rozwijanie wiedzy z zakresu rynku pracy i przedsiębiorczości. Rozwijanie kompetencji miękkich.	Wychowawcy, nauczyciele (zwłaszcza przedsiębiorczości) pedagog

Kreowanie postaw prospołecznych i moralnych	Udział w akcjach charytatywnych, angażowanie się uczniów w działalność wolontariatu. Kształtowanie umiejętności wyboru autorytetu.	Wychowawcy, pedagog
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	Praca w Samorządzie Uczniowskim i organizowanie przez RSU imprez szkolnych	Opiekunowie RSU, wychowawcy
Rozwijanie szacunku dla naturalnego środowiska człowieka.	Lekcje i kampanie informacyjne dotyczące ochrony środowiska, udział uczniów w konkursach i olimpiadach ekologicznych, udział w akcjach „Sprzątanie świata”, segregacja odpadów.	Nauczyciele biologii

Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Kształtowanie postawy patriotycznej i szacunku dla tradycji narodowej oraz kultywowanie tradycji	Organizowanie (przy współudziale uczniów) obchodów państwowych i uroczystości szkolnych (związanych z imieniem patrona), wycieczek do miejsc pamięci narodowej. Udział w poczcie sztandarowym.	Wychowawcy, nauczyciele j. polskiego, historii i WOS-u
Rozwijanie wiedzy o historii i kulturze regionu	Organizowanie wycieczek, wyjścia do miejsc Pamięci Narodowej, spotkania z zaproszonymi gośćmi.	Wychowawcy, nauczyciele
Kształtowanie postawy aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.	Organizowanie akcji dotyczących wyborów i praw wyborczych, udział w debatach, wykładach organizowanych przez uczelnie wyższe.	Wychowawcy, nauczyciele historii i WOS-u

Rozwój fizyczny, zdrowotny ucznia i profilaktyka uzależnień

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Kształtowanie postawy dbałości i odpowiedzialności o własne zdrowie	Udział w akcjach promujących zdrowy tryb życia, przygotowywanie przez uczniów gazetek ściennych o tematyce zdrowotnej.	Wychowawcy, nauczyciele biologii
Uświadomienie głównych zagrożeń utraty zdrowia	Lekcje i kampanie informacyjne dotyczące profilaktyki uzależnień i chorób cywilizacyjnych. Udział uczniów w akcjach profilaktycznych szkolnych i pozaszkolnych.	wszyscy nauczyciele
Prowadzenie psychoedukacji wśród młodzieży i rodziców celem dostarczenia informacji o uzależnieniach od substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniach behawioralnych	Organizowanie zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji uzależnień. Przeprowadzanie diagnozy problemu dot. kontaktów uczniów z substancjami uzależniającymi. Udział uczniów w konkursach dot. uzależnień	wszyscy nauczyciele

Promowanie sportu jako elementu zdrowego stylu życia	Udział uczniów w zawodach sportowych, turniejach, wycieczkach, zajęciach pozalekcyjnych o charakterze sportowym.	Nauczyciele wychowania fizycznego
Stwarzanie sytuacji do wspierania odporności psychicznej	Organizowanie zajęć, konsultacji indywidualnych dla uczniów, monitorowanie sytuacji w klasie przez wychowawcę.	Zespół psychologiczno-pedagogicznych, wszyscy nauczyciele

Diagnoza 2023 r.

W maju 2023 przeprowadzono diagnozę dotyczącą czynników ryzyka i czynników chroniących. Rozpoznania dokonano na podstawie ankiet i rozmów z uczniami, wywiadów z rodzicami oraz wniosków z obserwacji prowadzonej przez nauczycieli IV Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Odpowiedzi zaznaczane przez uczniów były często ambiwalentne, co świadczy o zróżnicowaniu środowiska szkolnego.

Wnioski:

- + uczniowie uważają szkołę za bezpieczną (4.23/5).
- + pozytywnie oceniają relacje interpersonalne między uczniami.
- + zdecydowana większość uczniów (84%) czuje się w szkole/klasie akceptowana przez rówieśników.
- + prawidłowo reagują na zaobserwowaną krzywdę, która przytrafia się innym uczniom, potrafią stanąć w obronie tej osoby, wesprzeć ją.
- + większość uczniów (64%) uważa, że w szkole normy są przestrzegane, a 31,5%, że czasami są, a czasami nie są.
- + wielu uczniów pozytywnie wykorzystuje czas wolny (np. spotkanie się ze znajomymi, spędzanie czasu z rodziną, rozwijanie hobby, uprawianie sportu, czytanie książek, pomaganie innym członkom rodziny).
- + duża grupa uczniów (77%) deklaruje, że nie próbowała palenia papierosów (zwykłych i elektronicznych).
- + 95% uczniów deklaruje, że nie próbowało narkotyków.
- + uczniowie potrafią zdefiniować przejawy różnych form przemocy.
- uczniowie mają niską motywację do nauki (2.72 / 5), pomimo tego, znaczącym czynnikiem jest dla nich motywacja wewnętrzna, nie zewnętrzna.
- problem z przestrzeganiem norm społecznych uczniowie dostrzegają przede wszystkim w przestrzeni wirtualnej (nieformalne grupy w mediach społecznościowych).

- niepokojący jest fakt, że uczniowie głównie wykorzystują Internet do przeglądania mediów społecznościowych oraz słuchania muzyki. Nie są zainteresowani szukaniem rzetelnych informacji, poszerzaniem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań/pasji.

- z ankiety wynika, że młodzież ma łatwy dostęp do alkoholu (43% próbowało alkoholu pod kontrolą rodziców, 32% ze znajomymi).

- uczniowie przyznają się do wysokiego poziomu stresu, który najczęściej związany jest z: zbyt dużą ilością zajęć, lękiem przed niepowodzeniem oraz presją ze strony rodziców.

Jeśli chodzi o propozycje uczniów dotyczące godzin wychowawczych to zdecydowana większość chciałaby, aby przyjęły one formę zajęć relaksacyjnych.

Do największych problemów i zagrożeń należy (z uwzględnieniem czynników ryzyka):

- niska odporność na stres (lęk przed niepowodzeniem, poczucie nadmiaru obowiązków (czynnik indywidualny)
- dość słabo sprecyzowane cele edukacyjne i życiowe (czynnik indywidualny)
- niska motywacja do nauki (czynnik indywidualny)
- niskie znaczenie nauczycieli w motywowaniu uczniów (czynnik szkolny, czynnik środowiskowy)
- brak poczucia odpowiedzialności za podejmowane działania oraz proces edukacyjny (czynnik indywidualny, rodzinny, szkolny, środowiskowy)
- przynależność do negatywnych grup rówieśniczych w przestrzeni internetowej (cyberprzemoc, obrażanie, pisanie nieprawdy o innych osobach za pomocą mediów społecznościowych) – (czynnik rówieśniczy, czynnik środowiskowy),
- duży odsetek osób mających doświadczenia ze spożywaniem alkoholu, w tym przy rodzicach (czynnik rówieśniczy, czynnik środowiskowy, czynnik rodzinny)
- nie zawsze właściwe rozumienie i stosowanie norm społecznych

Czynniki chroniące:

- wysokie możliwości intelektualne (czynnik indywidualny)
- większość uczniów deklaruje dobrą więź rodzicami (czynnik rodzinny)
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka (czynnik rodzinny)
- większość uczniów wierzy w siebie i własne możliwości (czynnik indywidualny)
- sympatia wobec szkoły (czynnik szkolny)
- poczucie akceptacji przez innych uczniów (czynnik szkolny, czynnik rówieśniczy)
- poczucie wzajemnego wspierania się uczniów w trudnych sytuacjach (czynnik szkolny, czynnik środowiskowy)
- pozytywne spędzanie wolnego czasu (czynnik indywidualny, czynnik środowiskowy)
- bardzo wysoki (deklarowany) odsetek osób niemających doświadczenia z próbowaniem narkotyków (czynnik środowiskowy)
- stosunkowo niski odsetek osób mających doświadczenia z paleniem wyrobami

nikotynowymi (czynnik rówieśniczy, czynnik środowiskowy)

- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżywania sukcesu w szkole (czynnik szkolny)

W związku z tym działania wychowawcze powinny się koncentrować wokół:

- podnoszeniu odporności na stres,
- kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za podejmowanie działania i proces uczenia się,
- podnoszeniu motywacji uczniów,
- autodiagnozy ucznia i umiejętności definiowania mocnych i słabych stron,
- rozwijania umiejętności definiowania przez uczniów celów życiowych, wartości, wskazywania autorytetów,
- podnoszeniu wiedzy na temat reagowania na formy przemocy
- kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za siebie
- kształtowaniu rozumienia i stosowania zasad savoir-vivre
- nauki organizacji procesu uczenia się i odpowiedzialności za niego
- podnoszenia wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej
- promowania zdrowego stylu życia, poprzez aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego, zajęciach sportowych oraz propagowania zdrowego odżywiania,

Zagadnienia do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

Poniższe zagadnienia będą realizowane na godzinach wychowawczych, lekcjach przedmiotowych, wycieczkach, imprezach szkolnych przez wychowawców, pedagoga, nauczycieli przedmiotów. Wybrane zagadnienia będą realizowane we współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę. Celem rozwijania umiejętności społecznych, wpływu uczniów na własny rozwój oraz szkołę tematy mogą być realizowane w ramach edukacji rówieśniczej.

- 1. Integracja zespołów klasowych i środowiska szkolnego, budowana na podstawie wzajemnego szacunku.**
- 2. Efektywne uczenie się.**
- 3. Organizacja uczenia się jako procesu. Planowanie, wyznaczanie celów.**
- 4. Motywacja zewnętrzna i wewnętrzna.**
- 5. Normy społeczne i savoir-vivre.**
- 6. Stres w życiu człowieka. Wykorzystanie eustresu, radzenie sobie z dystresem.**
- 7. Cyberprzemoc - cyberbezpieczeństwo.**
- 8. Przemoc, jej formy, reagowanie na nią, rozwijanie postawy asertywnej.**

9. Zagadnienia zdrowotne i prawne wynikające ze stosowania używek.

Z uwagi na fakt, że część działań wychowawczych ma charakter organizacyjny i wynika z bieżących potrzeb nie każda godzina wychowawcza musi obejmować zagadnienia określone w Programie Profilaktyczno-Wychowawczym. Działania mają charakter otwarty i mogą ulegać modyfikacjom w zależności od potrzeb. Każde zagadnienie może objąć kilka tematów godzin wychowawczych. O doborze treści decyduje wychowawca na podstawie bieżącej obserwacji grupy i dynamiki jej zmian.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Program profilaktyczno-wychowawczy szkoły jest dokumentem otwartym, ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Jest zapisem oczekiwań i przewidywań, dotyczących efektów wychowania szkolnego. Analiza jego skuteczności, dokonuje się poprzez bieżące monitorowanie, ankiety oraz analizę dokumentacji (sprawozdania z realizacji planów, obserwacje, zapisy w dziennikach lekcyjnych i dokumentach zespołu psychologiczno-pedagogicznego). Ocenie podlega zgodność realizacji działań z założonymi celami oraz ich efektywność.